לייבש וליפול :

יא הפיל פת שינו וכו' . בסוף פ"ב דבב"ק

(דף כ"ו ע"ב) אמריק שאם סימה

אי לאו ריבויא דלחספי ישלחנו ואין להקשות ה"כ סירוס דבילים נמי ליתי מריבויא דלחפשי דהם בסל לגיד המחובר לו ממלפכתו וחין סופו לחזור ויש לומר שחף על פי שסרסו הבינים כיון שפדיין סלויים בכים יכול להסקשום קלם ע"י הדחק ונמלם שלם חשיב גלוי רבי אותר אף הסירום כלותר סירום דבינים שאף על פי שממונים בסלו ממלאכמו לגמרי אי נמי אינו חוזר היינו שסופו לייבש וליפול כדפרישים אבל בינים שכרתן ועודם חלויים בכים אין שים

אבל המסרם עבדו וכו' . גם זה שם (דף כ"ה) בכולם כלומר ברחשי חיברים עבד

יולה בהם לחירות בן עותי הומר מף הלבון ותף על פי שלפעתים מתכסה בכים השיבי גלוי והרי"ף כחג הלשון כך ולא הכריע ולא היה לו להביא דברי רבי וכן פואי ועכיון שהביאם אלמא כלכתא כוומייהו ס"ל מכל רבינו סובר דכיון דיחידמי נינהו לים כלכחה כווחייבו וכחב כרה"ם

שן ופין וכו'. שם:

שן כקמן כו' מיפו לחזור . מכוחר שם : ה אין יולם ברמשי מיברים וכו' מלו הן רמשי מיברים שמיק וכו'. ברייתה פ"ק דקידושין (דף כ"ה): אבל העינים וכו'.

כוי מום שבנלוי ורבינו לא חילק: וכן המפיל

כלומר והין לריך למנומם: ף היתה לו לובע יחירה וכו' . שם (דף כ"ד פ"ב) א"ר חיים כר חשי סימה לו יתרת והתכה עבד יולא בה לחירות א"ר חסדת והות שנספרת על גב היד ופירש"י נספרת פל גב כיד שהיתה בשורם שאר אלבשום : היתה עינו סמויה וכו'. מימרא דרב שפח שם: ז הכדו על עינו וסמאה וכו' סכהו כנגד

פינו ופינו רומה וכו'. ברייחת שם וכפנו הפום' פרק הנוזל עלים (דף ל"ח) כד"ה מקיב רבא וא"ם ואמאי פבד יולא בהם להירום וכם בעיק מומין שבגלוי דומים דשן ועין ובחרשו סיכי סוי בגלוי וי"ל נסי שאק ניכר בו כלום כשהות ישן או עומד במקום אחד ושוחק פ"מ כיון דלפי מנסגו שמחנהג והולך ניכר שכום חרם השיב מום שבגלוי ועוד יש לומר דפין לריך שיכם קלקול בגלוי אלם שכחבר שים

בו קלקול יהם בגלוי פכ"ל: הכהו על עינו וחסרה מחורה וכו' [ברייםם זס]: מ היתה עינו כהה וכו'. ברייחת שם : הכהו על ידו ולמסס וכו' . ברייחה שם

ופירש"י למחס יבשה : תלש בזקנו כו׳ . סמהני על דין זה שהרי שם בנמרם אמרו אי מה הפרט מפורש מומין שגלוי ובסל ממלאכמו ואינו החר אף כל מומין שכבלוי יאינו הוזר וכסל ממלאכתו אלמה חניא חלש בזקנו ודלדל בו עלם עבד יולא בהם לחירום מספי ישלחנו ריבוים הום הרי מפורש בחלישת הפנם אין בה ביסול מלאכה ואפילו הכי יולא מירום וי"ל שרבינו מפרש דכי המריק אי מה שפרם מפורש וכו' אלמה חניא חלש בזקנו וכו' היינו לומר דמלם בזקנו ודלדל בו עלם אע"פ זבפלו ממלחכתו וחין סופו לחזור כיון שחינו נגלוי שהרי העור מכסה לא היה יולא לחירום

ואינן חוזרין אף כל מומין שבנלוי ואינן חוזרין יצא העבד בו לחירות. אבל המסרם עבדו בביצים או החותך לשונו אינו יוצא לחירות שאינן מומין שבנלוי. וכן בפסקיו וססירוס דבינים פליני בשכרמן ושודה המפיל שן הקמן אינו יוצא לחירות שהרי סופי לחזור: אין יוצא בראשי איברים אלא עבדים שמלו ומבלו שהרי ישנן במקצת מצות אבל העבד שהוא בניותו אינו יוצא בראשי איברים. אלו הן ראשי איברים שאינן חוזרין אצבעות ידים ורגלים עשרים ראשי האזנים וראש החומם וראש הנוויה וראשי הדדין שבאשה אבל העינים והשינים הרי הן מפורשין כתורה: ן היתה לו אצבע יתירה וחתכה אם נספרת על גב היד עבד יוצא בה לחירות. היתה עינו סמויה וחממה עבד יוצא בה לחירות שהרי חסרו אבר. והוא הדין לאחד מראשי איברים שהוא במל ואינו עושה בו מלאכה שאם חתכו הרי חסרו אבר ויצא לחירות: ז הכהו על עינו וסמאה על אזנו וחרשה עבד יוצא בהן לחירות. הכהו כנגד עינו ואינו רואה כנגד אזנו ואינו שומע אין עבד יוצא בהן לחירות: הן הכהו על עינו וחסרה מאורה. על שנו ונדדה. אם יכול להשתמש בהם אינו יוצא לחירות ואם לאו יצא לחירות: מַ היתה עינו כהה וחסר מאורה או שנו נודדת והכהו האדון והפיל השן הנודדת או סכא העין הכהה אם היה משתמש בהן כל שהוא יצא לחירות ואם לאו לא יצא לחירות: י הכהו על ידו וצבתה ידו וסופה לחזור אינו יוצא לחירות. תלש בזקנו ודלדל בו עצם כן הלחי יצא לחירות שהרי במל מעשה השינים הקבועות באותו העצם: יא הפיל את שינו או סיכא את עינו בלא כוונה כנון שזרק אבן לבהמה ונפלה בעבד והפילה את שינו וחתכה אצבעו לא יצא לחירות שנאמר אם שן עבדו או שן אמתו יפיל עד שיתכוין: יב הושים ידו למעי שפחתו וסמא עין העובר שבמעיה לא יצא לחירות שהרי לא ידע דבר שיתכוין לו: יג הרי שהיה רבו רופא ואמר לו כחול לי עיני וסמאה חתור לי שיני והפילה שחק באדון ויצא לחירות שאעיפ שלא נתכוין להזיק הרי נתכוון

חבן מונחת לו בחיקו [בין] שלח הכיר בה [כץ שהכיר כה ושכחה] ועמד ונפלה לענק פבד פלונחה דרשב"ג ורבנן דחניה כרי שכים רבו רופה וה"ל כהול לי פיני וסימהה התור לי שיני וספילה שיחק בחדק ויצח לחירות רשב"ג מומר ושיחתה עד שיחכוון לשחתה ופירש"י לפנין עבד חם נפלה על עבדו וסימאם עינו שכ"ל ומשמע דלרבק ילא למירות ולפיכך יש לחמום על רבינו שפסק שלא יצא להירום ולקמן בסמוך פסק כרבק והפשר לומר דמשום דקשיה ליה מה ענין זה לענין פלובחה דרשכ"ג ורבק דהתה שאני שנתכוון לינם בשין ובשן משא"כ בכת דהיתה אבן מונחת לו בחיקו שלא היתה לו כוונה כלל ולכן נראה שמפרש רבינו דה"פ לפנין עבד הכילו לפי פלונחה דרסכ"ג ורבק פפור ודוחק ועוד י"ל שמעם רבינו מדאמריק בפ"ק דקידושין (דף כ"ד ע"ב) על האי ברייםא דהרי שהיה רבו רופה ורכק החי ושחחה מפי עבדי ליה חיבעי להו לכדחנים הרי שהושים ידו למעי שפהחו וסיסא עובר שבמעיה פסור מ"ם דחמר קרח ושחחה עד שיחטון לשחחה ופירש"י לכדתניה הושים ידו למעי שפחתו להוצים עוברה דלה נחכוין לעין כלל אבל כחול עיני דנחכוון לעין אע"ג דלא נחכוון לפחחה חייב ופסקו הרי"ף והרח"ם ז"ל כח"ק דרשב"ג

פ"ק דקידופין שם : ינ הרי שהיה רבו רופה וכו' . גם זה שם ופסק כרבק:

וכח דחמר רבה היחה חבן מונחת לו בחיקו

סלונחת דרשב"ג ורבק פליגה אכת דחתריק

בפ"ק דקידושין וכוומה נקסינן דהים בדוכחה

ועוד דאפשר דאף רכא דאמר לענין עבד

פלונחה דרשב"ג ורבק להו לקושסה דמילחה

אמרה אלא לומר דלכאורה משמע דפלובחא

דרשב"ג ורבנן היא ולמיכלל מילי סובא כההיא

דהיתה אבן מונחם בחיקו התה למימר דנ"מ

לענין ניזקין ולענין ארבעה דברים ולעניין

שבת ולפנין גלות וכדמיתה התם וקחמר דפף

לענין עבד משמע לכאורה דפלוגחא דרשב"ג ורבנן סים ומיהו לפום קושמם דמילתה לרבק נמי לה

ילם לחירות מופחתה כההים דפ"ק דקידופין:

יב הושים ידו למעי שפחתו וכו' . ברייםם

לנגוע באיברי העבד ונסתכן בהן. ואין צריך לומר אם היתה עין העבד כואבת והיה רבו אומן ועקרה לו שהרי יצא לחירות

ושבשים המנויים בבהמה פוסלק אותה מן הקרבן כו' ואם נפל אחד מהם בחמימה בהים קדם הפדה וחלם לחולין ובפ"ב מהלכות בכורות כתב דכל אותם המנויים בהלכות איסורי מזבח דפוסלין אח הקדשים אם נפל אחד מהם בבכור ה"ז נשחע עליו ה"כ למדנו דהה דניכל רוב המדבר שבלשונו דהוא מנוי בהלכות ביאת מקדש הוי מום בככור וכאן כתב רבינו ז"ל דלפון לא הוי מום שבגלוי לגבי ראשי איברים וא"כ

חימה דבנמרא משוה אותם ול"ע: ה ראש הגוויה וראשי הדדין שבאשה וכוי. הר"ן ז"ל כתב בפירום ההלכוח והני אינתריך לאשמועיק דהע"ג דלפנין נגעים לא קריק בהו לכל מראה עיני הכהן לענין עבד מום שבגלוי הוא פ"כ משמע דראשי דדין שבאיש כ"ש דלענין עבד הוא מום שבגלוי דשייך בהו לכל מראה פיני הכהן וא"כ קשה קוש למה כחב רבינו ז"ל ראשי דדין שבאשה ואולי נמשך אחר לשון הברייחא :

יא הפיל אם שינו או סימא את עינו וכו'. רבינו ז"ל סובר דפליגי סוגיין אפדדי

בשלמיד מכרעם אבל אם אינה הכרעם שלמיד כיא בכרעה וא"כ לפי זה כיה לנו לומר הלכם כדברי המכריטין דלא הוי הכרשת הלמיד ולכך הוצרך לומר הרי"ף ז"ל דלא אמרו כן אלם במשנה אבל לא בברייתא ועוד יש לי סיוע לפסק הרישף ז"ל מהא דאמריק נהשולח כד בעו למיפשם בעים דמעוכב גם שיחרור מם יש לו קנם מברייתה דהפיל הם זינו וסימת אם עינו וכו' למרו שם דילמת כמ"ד אינו לריך ומדקאמר דילמת משמע דאין הלכה כמכרישין דאמרי דבשן ועון אינו לריך דא"כ הוה ליה למיתר הא תכי מכרישין הא זכר או ר' סרפון היא וכו' או היל"ל הא קי"ל דלריך מדקאמר דילמא נראה דמשמע בפסק הרי"ף ז"ל : או החוחך לשונו וכו' . מימה דבפ"ק דקידושין כשוו דין יציחת רחשי איברים לפנין מומי בכור דשם בעיק ג"כ מומין שבגלוי כדאמריק בפרק פל אלו מומין הקשו ורבי לשון לא דהא גבי מומי בכור אמר רבי רוב המדבר שבלשונו ומש"ה אמרו דרבי הית ליה דלשון נמי הוי מומין שבגלוי ורבינו ז"ל בפ"ז מהלכות ביחת מקדש כתב המשים מומין ששוין כחדם וככהמה וחשיב שם ושניםל רוב המדבר שכלשונו ובפ"ב שסלכות פיסורי מזכח כתב שפל אותם כחתשים יש עוד כ"ג בבהתה וכל מום מהשלשה

3"507